

A. CAPSTICK, *Recognition of emotional disturbance and the prevention of suicide*. — Analyse van de justitie-rapporten over 881 personen die zelfmoord pleegden.

J. M. CAMERON, *Uropepsinogen level in post-gastrectomy cases*. — Onderzoek van 75 patiënten. De uitscheiding van uropepsinogeen met de urine was lager naarmate de klinische resultaten beter waren.

R. W. P. JOHNSON en A. M. NELSON, *Haemorrhagic chicken-pox. Two fatal cases*.

F. G. J. HAYHOE, *Iron preparations for anaemia* (drug treatment of disease).

H. LEWIS, *Medical preparations for anaemia*.

Survival of bone-marrow grafts (leading article).

Nasal speech (leading article).

To-day's drugs (*Ethioheptazine*).

BRITISH MEDICAL JOURNAL. No. 5181, 23 april 1960. bl. 1223-1290.

J. H. SHELDON, *Problems of an ageing population*. — Voordracht.

M. ROTH, *Problems of an ageing population*. — Voordracht.

R. GIBSON, *The elderly Dane*. — Verslag van een huisarts, die Denemarken bezocht om daar de zorg voor bejaarden te bestuderen.

D. W. BARRITT en W. A. GILLESPIE, *Subacute bacterial endocarditis*. — Tegen 67 gevallen van subacute bacteriële endocarditis met een positieve bloedkweek, zagen de schrijvers slechts enkele, en dan meestal nog twijfelachtige, gevallen met een negatieve bloedkweek. Subacute bacteriële endocarditis met een negatieve bloedkweek zou minder vaak voorkomen, dan sommige onderzoekers menen.

S. VARADI, *Reed-Sternberg cells in the peripheral blood and bone-marrow in Hodgkin's disease*. — Beschrijving van twee patiënten met een ongewone vorm van de ziekte van Hodgkin.

F. BENJAMIN, *Glucose tolerance in dysfunctional uterine bleeding and in carcinoma of endometrium. A preliminary report*. — Een verminderde glucose-tolerantie werd gevonden bij 26 van 50 vrouwen met carcinoom van het corpus uteri, bij 42 van 50 vrouwen met benigne hyperplasie van het endometrium en bij slechts 22 van 100 vrouwen met een normaal endometrium.

O. M. JONATHAN, *Hydatid disease in North Wales*. — Beschrijving van 44 patiënten.

D. H. M. WOOLLAM en J. W. MILLEN, *Influence of thyroxine on the incidence of hare lip in the „strong A” line of mice*. — Toediening van thyroxine van zwangere muizen maakt, dat een hazelip bij het nageslacht duidelijk minder vaak voorkomt.

M. CATTERALL en M. SNOW, *The polymask as a means of administering oxygen*. — Proeven met een veel gebruikt zuurstofmasker. Het voldeed de schrijvers weinig.

D. HART, *Analgesics in rheumatic disorders* (drug treatment of disease).

A. TORRIE, *Community care of the widow. A social service of interest to the family physician*.

Osteoarthritis of the hip (leading article).

Care of the old (leading article).

Acceptance recommended (leading article).

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten).

STAFYLOKOKKEN-DIARREE OP EEN CHIRURGISCHE AFDELING

Collega YKELNSTAM (1960) schrijft, dat hij zich terdege bewust is van de mogelijk ernstige bezwaren van bacteriologische zijde tegen het toepassen van antibiotica op slechts een vermoeden van de diagnose stafylokokken-diarree. Laat ik als bacterioloog de handschoen opnemen.

1. Een bacteriologische diagnose zonder het vinden van de desbetreffende bacterie is principieel uit den boze. Persoonlijk heb ik vele honderden faecesmonsters op stafylokokken gecontroleerd en mijn bevindingen stemmen overeen met die van DEARING e.a. (1953), nl. dat eerst de microkokken in de ontlasting verschijnen en dan pas eventueel de diarree ontstaat. Overigens ziet men bijna altijd stafylokokken in de ontlasting verschijnen na het gebruik van breed spectrum-antibiotica, zonder dat dit veel te betekenen heeft. Diarree + stafylokokken betekent nog geen stafylokokken-diarree. De laatste is in klinieken waar men zich in acht weet te nemen voor de gevaren van het gebruik van antibiotica, zeldzaam. In ieder geval ben ik ervan overtuigd, stafylokokken-diarree tijdig genoeg te kunnen vaststellen met behulp van een grampreparaat van de faeces. Bij stafylokokken-diarree toch bestaat op zijn minst 50 pct van de flora uit stafylokokken. Ik zou er nog de nadruk op willen leggen, dat het hier gaat om pseudomembraneuze ileo-colitis en niet om sepsis, zodat positieve bloedkweken ongewoon zijn, en tevens om enterotoxose, zodat sterke leukocytose zeker geen regel is.

2. Het komt weinig voor dat de gevoeligheidsbepalingen in vitro en het effect in vivo niet overeenstemmen. Als er geen bekende of aanwijsbare reden bestaat om aan te nemen, dat het antibioticum weinig effect zal hebben, stemmen gevoeligheidsbepalingen en klinische resultaten vrijwel altijd overeen. Wanneer er iets niet klopt, heeft men over het algemeen de verwekker niet ontdekt, en eerlijk gezegd geloof ik, dat dit hier in de voorbeelden van collega YKELNSTAM ook het geval is geweest. Mij lijken nl. de ziektegeschiedenissen geenszins overtuigend voor stafylokokken-diarree en het schijnt mij in dit verband ook onjuist toe, het vinden van *Salmonella typhosa* bij een der patiënten slechts als een bijkomstigheid te vermelden.

3. Tenslotte zou ik er nog op willen wijzen, dat er een pseudo-membraneuze enteritis voorkomt, zonder dat stafylokokken daarbij een rol spelen.

Ik ben het met de schrijver eens, dat stafylokokkendarree een ernstige en nog te zelden herkende aandoening is, maar ik meen, dat zijn artikel te weinig exacte gegevens bevat om overtuigend te zijn.

Literatuur: DEARING, W. H. en F. R. HEILMAN (1953) *Proc. Mayo Clin.* 28, 121. — YKELNSTAM, P. A. (1960) Stafylokokken-diarree op een chirurgische afdeling. *Ned. T. Geneesk.* 104, 720.

Deventer, 3 mei 1960

J. BIJLMER

Het komt mij voor, dat collega YKELNSTAM (1960) niet heeft aangetoond, dat de door hem beschreven patiënten inderdaad geleden hebben aan stafylokokken-diarree. Bij de patiënten F en G en bij de secties van de patiënten E en F wordt in de beschrijving van de ziektegeschiedenissen geen onderzoek op stafylokokken genoemd. Bij de overige